

CUPRINS

DREPT PENAL SPECIAL Partea I-a

TEMA I. INFRACTIUNI CONTRA PERSOANEI	15
<i>Infrațiuni contra vieții</i>	15
1.1. Omorul	15
1.2. Omorul calificat	15
1.3. Uciderea la cererea victimei	18
1.4. Determinarea sau înlesnirea sinuciderii	19
1.5. Uciderea din culpă	21
TEMA II. INFRACTIUNI CONTRA INTEGRITĂȚII CORPORALE SAU SĂNĂTĂȚII	23
2.1. Lovirea sau alte violențe	23
2.2. Vătămarea corporală	24
2.3. Lovirile sau vătămrile cauzatoare de moarte	26
2.4. Vătămarea corporală din culpă	26
2.5. Rele tratamente aplicate minorului	27
2.6. Încăierarea	28
TEMA III. INFRACTIUNI SĂVÂRȘITE ASUPRA UNUI MEMBRU DE FAMILIE	31
3.1. Violența în familie	31
3.2. Uciderea ori vătămarea nou-născutului săvârșită de către mamă	32
TEMA IV. INFRACTIUNI CONTRA LIBERTĂȚII PERSOANEI	34
4.1. Lipsirea de libertate în mod ilegal	34
4.2. Amenințarea	35
4.3. Șantajul	36
4.4. Hărțuirea	37
TEMA V. TRAFICUL ȘI EXPLOATAREA PERSOANELOR VULNERABILE	40
5.1. Sclavia	40
5.2. Traficul de persoane	41
5.3. Traficul de minori	42
5.4. Supunerea la muncă forțată sau obligatorie	45
5.5. Proxenetismul	45
5.6. Exploatarea cerșetoriei	47
TEMA VI. INFRACTIUNI CONTRA LIBERTĂȚII ȘI INTEGRITĂȚII SEXUALE	50
6.1. Violul	50
6.2. Agresiunea sexuală	52
6.3. Actul sexual cu un minor	55
6.4. Coruperea sexuală a minorilor	58
6.5. Racolarea minorilor în scopuri sexuale	61

6.6. Fapte comise în circumstanțe agravante	62
6.7. Hărțuirea sexuală	62
TEMA VII. INFRAȚIUNI CE ADUC ATINGERE DOMICILIULUI ȘI VIEȚII PRIVATE	66
7.1. Violarea de domiciliu	66
7.2. Violarea sediului profesional.....	67
7.3. Violarea vieții private	68
7.4. Divulgarea secretului profesional	69
TEMA VIII. INFRAȚIUNI CONTRA PATRIMONIULUI	71
8.1. Furtul.....	71
8.2. Furtul calificat.....	72
8.3. Furtul în scop de folosință.....	73
8.4. Tâlhăria.....	74
8.5. Tâlhăria calificată	75
8.6. Tâlhăria sau pirateria urmată de moarte victimei	76
TEMA IX. FRAUDE COMISE PRIN SISTEME INFORMATICE ȘI MIJLOACE DE PLATĂ ELECTRONICE.....	79
9.1. Frauda informatică	79
9.2. Efectuarea de operațiuni financiare în mod fraudulos.....	80
9.3. Operațiuni ilegale cu instrumente de plată fără numerar	81
9.4. Acceptarea operațiunilor financiare efectuate în mod fraudulos	85
TEMA X. INFRAȚIUNI PRIVIND AUTORITATEA ȘI FRONTIERA DE STAT	87
<i>Infrațiuni contra autorității.....</i>	87
10.1. Ultrajul	87
10.2. Uzurparea de calități oficiale	89
10.3. Sustragerea sau distrugerea de înscrisuri.....	90
10.4. Ruperea de sigilii	91
10.5. Sustragerea de sub sechestru	92
TEMA XI. INFRAȚIUNI CONTRA ÎNFĂPTUIRII JUSTIȚIEI.....	95
11.1. Nedenunțarea.....	95
11.2. Omisiunea sesizării	97
11.3. Inducerea în eroare a organelor judiciare.....	98
11.4. Favorizarea făptuitorului	99
11.5. Tăinuirea	100
11.6. Obstrucționarea justiției.....	101
11.7. Influențarea declarațiilor	102
11.8. Mărturia mincinoasă	103
TEMA XII. INFRAȚIUNI DE CORUPȚIE ȘI DE SERVICIU.....	107
<i>Infrațiuni de corupție.....</i>	107
12.1. Luarea de mită	107
12.2. Darea de mită	109
12.3. Traficul de influență	111

12.4. Cumpărarea de influență	112
12.5. Fapta săvârșită de către membrii instanțelor de arbitraj sau în legătură cu aceștia	114
12.6. Fapta săvârșită de către funcționari străini sau în legătură cu aceștia	115
Infrațiuni de serviciu	116
12.7. Delapidarea	116
12.8. Purtarea abuzivă	117
12.9. Abuzul în serviciu	118
12.10. Neglijența în serviciu	119
12.11. Folosirea abuzivă a funcției în scop sexual	119
12.12. Uzurparea funcției	121
12.13. Folosirea funcției pentru favorizarea unor persoane	122
12.14. Violarea secretului corespondenței	123
12.15. Divulgarea informațiilor secrete de stat	125
12.16. Divulgarea informațiilor secrete de serviciu sau nepublicate	126
12.17. Neglijența în păstrarea informațiilor	128
12.18. Obținerea ilegală de fonduri	128
12.19. Deturnarea de fonduri	129
12.20. Infrațiuni de corupție și de serviciu comise de alte persoane	130
12.21. Faptele care au produs consecințe deosebit de grave	130
TEMA XIII. INFRAȚIUNI DE FALS	135
<i>Falsificarea de monede, timbre, sau de alte valori</i>	135
13.1. Falsificarea de monede	135
13.2. Falsificarea de titluri de credit sau instrumente de plată	136
13.3. Falsificarea de timbre sau efecte postale	136
13.4. Punerea în circulație de valori falsificate sau dobândirea de instrumente de plată fără numerar falsificate	137
13.5. Falsificarea de valori străine	138
<i>Falsificarea instrumentelor de autentificare sau de marcare</i>	139
13.6. Falsificarea de instrumente oficiale	139
13.7. Folosirea instrumentelor false	140
13.8. Falsificarea de instrumente de autentificare străine	140
<i>Falsuri în înscrisuri</i>	141
13.9. Falsul material în înscrisuri oficiale	141
13.10. Falsul intelectual	141
13.11. Falsul în înscrisuri sub semnătură privată	142
13.12. Uzul de fals	143
Bibliografie	147

DREPT PENAL SPECIAL Partea a II-a

TITLUL I. INFRACTIUNI CONTRA SIGURANȚEI PUBLICE

TEMA I. INFRACTIUNI CONTRA SIGURANȚEI CIRCULAȚIEI PE CĂILE FERATE	151
1.1. Neîndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau îndeplinirea lor defectuoasă	152
1.2. Neîndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau îndeplinirea lor defectuoasă din culpă.	153
1.3. Părăsirea postului și prezența la serviciu sub influența alcoolului sau a altor substanțe	154
1.4. Distrugerea sau semnalizarea falsă	155
TEMA II. INFRACTIUNI CONTRA SIGURANȚEI CIRCULAȚIEI PE DRUMURILE PUBLICE.....	159
2.1. Punerea în circulație sau conducerea unui vehicul neînmatriculat	159
2.2. Conducerea unui vehicul fără permis de conducere	160
2.3. Conducerea unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe.	162
2.4. Refuzul sau sustragerea de la prelevarea de mostre biologice	163
2.5. Părăsirea locului accidentului ori modificarea sau ștergerea urmelor acestuia	164
2.6. Împiedicarea sau îngreunarea circulației pe drumurile publice	165
2.7. Nerespectarea atribuțiilor privind verificarea tehnică ori efectuarea reparațiilor	166
2.8. Efectuarea de lucrări neautorizate în zona drumului public.	167
TEMA III. NERESPECTAREA REGIMULUI ARMELOR, MUNIȚIILOR, MATERIALELOR NUCLEARE ȘI AL MATERIILOR EXPLOZIVE.....	171
3.1. Nerespectarea regimului armelor și al munițiilor	171
3.2. Uzul de armă fără drept.....	173
3.3. Falsificarea sau modificarea. Ștergerea sau modificarea marcajelor de pe arme letale	174
TEMA IV. INFRACTIUNI PRIVITOARE LA REGIMUL STABILIT PENTRU ALTE ACTIVITĂȚI REGLEMENTATE DE LEGE.....	178
4.1. Exercițarea fără drept a unei profesii sau activități.....	178
4.2. Neluarea măsurilor legale de securitate și sănătate în muncă.....	179
4.3. Nerespectarea măsurilor legale de securitate și sănătate în muncă.....	180
TEMA V. INFRACTIUNI CONTRA SĂNĂTĂȚII PUBLICE.....	182
5.1. Zădărnicierea combaterii bolilor	182
5.2. Omisiunea declarării unor informații	183
5.3. Contaminarea venerică	184
5.4. Transmiterea sindromului imunodeficiar dobândit	185
5.5. Răspândirea bolilor la animale sau plante.....	186
5.6. Infectarea apei	186
5.7. Falsificarea sau substituirea de alimente ori alte produse	187

5.8. Comercializarea de produse alterate	188
5.9. Traficul de produse sau substanțe toxice.....	189
TEMA VI. INFRAȚIUNI CONTRA SIGURANȚEI ȘI INTEGRITĂȚII SISTEMELOR ȘI DATELOR INFORMATICE.....	193
6.1. Accesul ilegal la un sistem informatic.....	193
6.2. Interceptarea ilegală a unei transmisii de date informatice.....	194
6.3. Alterarea integrității datelor informatice	194
6.4. Perturbarea funcționării sistemelor informatice.....	195
6.5. Transferul neautorizat de date informatice	196
6.6. Operațiuni ilegale cu dispozitive sau programe informatice	196
TEMA VII. INFRAȚIUNI CARE ADUC ATINGERE UNOR RELAȚII PRIVIND CONVIETUIREA SOCIALĂ.....	199
<i>Infrațiuni contra ordinii și liniștii publice</i>	199
7.1. Constituirea unui grup infracțional organizat.....	199
7.2. Instigare publică	201
7.3. Incitarea la ură sau discriminare	202
7.4. Încercarea de a determina săvârșirea unei infracțiuni.....	202
7.5. Tulburarea ordinii și liniștii publice	203
7.6. Portul sau folosirea fără drept de obiecte periculoase.....	204
7.7. Împiedicarea desfășurării unei adunări publice	205
7.8. Pornografia infantilă	206
7.9. Ultrajul contra bunelor moravuri	209
7.10. Bigamia	212
7.11. Incestul.....	212
7.12. Abandonul de familie	213
7.13. Nerespectarea măsurilor privind încredințarea minorului	214
7.14. Împiedicarea accesului la învățământul general obligatoriu	215
TEMA VIII. INFRAȚIUNI ELECTORALE	218
8.1. Împiedicarea exercitării drepturilor electorale.....	218
8.2. Coruperea alegătorilor	219
8.3. Frauda la vot.....	220
8.4. Frauda la votul electronic	220
8.5. Violarea confidențialității votului.....	221
8.6. Nerespectarea regimului urnei de vot.....	221
8.7. Falsificarea documentelor și evidențelor electorale.	222
8.8. Fapte săvârșite în legătură cu un referendum	223
TEMA IX. INFRAȚIUNI CONTRA SECURITĂȚII NAȚIONALE.....	225
9.1. Trădarea.....	225
9.2. Trădarea prin transmitere de informații secrete de stat.....	226
9.3. Trădarea prin ajutarea inamicului	227
9.4. Acțiuni împotriva ordinii constituționale	229
9.5. Înalta trădare	230
9.6. Acțiunile ostile contra statului.....	230

9.7. Spionajul	231
9.8. Atentatul care pune în pericol securitatea națională	232
9.9. Atentatul contra unei colectivități.....	233
9.10. Actele de diversiune	233
9.11. Comunicarea de informații false	234
9.12. Propaganda pentru război.....	235
9.13. Compromiterea unor interese de stat.....	236
9.14. Divulgarea secretului care periclitează securitatea națională.....	237
9.15. Infrațiuni contra persoanelor care se bucură de protecție internațională.....	238
9.16. Constituirea de structuri informative ilegale.....	238
9.17. Nedenunțarea unor infrațiuni contra securității naționale	239
9.18. Cauze de reducere a pedepsei	240
TEMA X. INFRAȚIUNI CONTRA CAPACITĂȚII DE LUPTĂ A FORȚELOR ARMATE	243
I. INFRAȚIUNI SĂVÂRȘITE DE MILITARI	243
10.1. Absența nejustificată.....	243
10.2. Dezertarea	244
10.3. Încălcarea consensului	245
10.4. Părăsirea postului sau comenzii.....	246
10.5. Insubordonarea.....	247
10.6. Constrângerea superiorului	248
10.7. Abuzul de autoritate	249
10.8. Lovirea superiorului ori a inferiorului.....	249
10.9. Capitularia	250
10.11. Părăsirea câmpului de luptă.....	251
10.12. Zborul neautorizat.....	252
10.11. Părăsirea navei.....	253
10.13. Părăsirea comenzii	254
10.14. Neluarea măsurilor necesare în operațiunile navale	254
10.15. Coborârea pavilionului	255
10.16. Coliziunea.....	256
10.17. Sanționarea tentativei.....	257
10.18. Infrațiuni privitoare la aeronave militare	257
II. INFRAȚIUNI SĂVÂRȘITE DE MILITARI SAU DE CIVILI.....	257
10.19. Sustragerea de la serviciul militar în timp de război	257
10.20. Agresiunea împotriva santinelei.....	258
10.21. Sustragerea de la luarea în evidența militară.....	258
10.22. Neprezentarea la încorporare sau concentrare	259
10.23. Jefuirea celor căzuți pe câmpul de luptă	260
10.24. Folosirea emblemei Crucea Roșie în timpul operațiunilor militare....	261
TEMA XI. INFRAȚIUNI DE GENOCID, CONTRA UMANITĂȚII ȘI DE RĂZBOI	265
<i>Infrațiuni de genocid și contra umanității.....</i>	265
11.1. Genocidul	265

11.2. Infracțiuni contra umanității	267
Infracțiuni de război.....	271
11.3. Infracțiuni de război contra persoanelor.....	271
11.4. Infracțiuni de război contra proprietății și altor drepturi.....	276
11.5. Infracțiuni de război contra operațiunilor umanitare și emblemelor	277
11.6. Utilizarea de metode interzise în operațiunile de luptă.....	279
11.7. Utilizarea de mijloace interzise în operațiunile de luptă	281
Bibliografie	285

TEMA I. INFRAȚIUNI CONTRA PERSOANEI

INFRAȚIUNI CONTRA VIEȚII

1.1. Omorul

Infrațiunea de omor este prevăzută în articolul 188 din Codul penal al României (C.P.) și este cuprinsă în titlul I cu denumirea „Infrațiuni contra persoanei”. Aceasta infrațiune are numai variantă simplă, conținutul juridic reiese din alineatul 1.

Obiectul juridic special este format din relațiile sociale care protejează viața prin respectarea și protejarea dreptului la viață.

Obiectul material este corpul persoanei în viață.

Subiectul activ nu este circumstanțiat, poate fi orice persoană.

Subiectul pasiv nu este circumstanțiat, poate fi orice persoană.

Latura subiectivă. Infrațiunea de omor se comite numai cu intenție, în oricare din formele ei: directă, așa cum este definită în art. 16, alin. 3, lit. a (C.P.) sau indirectă, așa cum este enunțată în art. 16, alin. 3, lit. b (C.P.)

Latura obiectivă. Elementul material poate fi realizat fie printr-o acțiune, fie printr-o inacțiune care materializează intenția făptuitorului și care duce la rezultat, „uciderea unei persoanei”.

Participația penală este posibilă sub toate formele.

1.2. Omorul calificat

Articolul 189 din C.P. cuprinde în mod explicit împrejurările (alin. 1, lit. a-h) în care uciderea unei persoane va putea fi încadrată ca infrațiune de omor calificat. Aceste împrejurări sunt:

a) cu premeditare.

Pentru a fi reținută premeditarea trebuie îndeplinite 3 condiții¹:

¹ A se vedea Octavian Loghin, Tudorel Toader, *Drept penal român. Partea specială*, ediția a III-a, revăzută și adăugită, 1997, p. 82.

1. Existența unui interval de timp între momentul luării hotărârii de a săvârși omorul și momentul comiterii acestuia;
2. Între cele două momente menționate mai sus, făptuitorul să gândească, să planifice activitățile care în dinamica procesului de comitere a faptei prevăzute de legea penală, vor asigura atingerea rezultatului;
3. Făptuitorul să desfășoare acte de pregătire care să contribuie la materializarea activităților gândite și planificate în vederea săvârșirii omorului, între cele două momente. În acest sens exemplificăm²: obținerea de informații referitoare la programul victimei, procurarea mijloacelor tehnice pe care urmează să le folosească în activitatea infracțională, adaptarea unor instrumente astfel încât să fie apte de a produce rezultatul urmărit, crearea condițiilor favorabile.

b) din interes material.

Interesul material urmărit de făptuitor este aferent laturii subiective, și va fi reținut ca o circumstanță personală. În literatura de specialitate³ este explicat înțelesul acestuia, după cum urmează: „făptuitorul are convingerea că îl va realiza pe o cale aparentă legală, că acel avantaj patrimonial îi va reveni de drept”. Ca urmare, dacă lipsește acest mobil nu se va reține împrejurarea agravantă prevăzută la art. 189, alin. 1, lit. b. Însă, motivul, va fi criteriu general de individualizare a pedepsei⁴.

c) pentru a se sustrage ori pentru a sustrage pe altul de la tragerea la răspundere penală sau de la executarea unei pedepse

Făptuitorul urmărește în momentul comiterii omorului un scop. În cazul în care scopul nu este realizat, se va reține omorul calificat cu forma de vinovăție intenție directă (urmărește). Făptuitorul comite omorul urmărind fie:

- sustragerea sa de la tragerea la răspundere penală;
- sustragerea altei persoane de la răspunderea penală;
- sustragerea sa de la executarea unei pedepse;
- sustragerea altei persoane de la executarea unei pedepse.

² A se citi Gheorghe Diaconescu, Constantin Duvac. *Drept penal. Partea specială*, Editura C.H. Beck, București, 2009, p. 86.

³ Tudorel Toader, *Drept penal. Partea specială*, ediția a 6-a, revizuită și actualizată, Editura Hamangiu, București, 2012, p. 44.

⁴ A se vedea art. 74, alin. 1, lit. d C.P. cu denumirea marginală „Criteriile generale de individualizare a pedepsei”.

d) pentru a înlesni sau a ascunde săvârșirea altei infracțiuni.

În Codul penal al României la art. 174 este arătat ce se înțelege prin „săvârșirea unei infracțiuni”⁵. Prin raportare la conținutul legal al articolului mai sus menționat, reținem că omorul comis în această împrejurare va fi reținut ca omor calificat atunci când făptuitorul în momentul comiterii faptei a urmărit fie:

- să înlesnească săvârșirea unei alte infracțiuni, în sensul⁶ de a facilita, a ușura, a asigura contextul necesar pentru a comite o altă infracțiune;
- să ascundă săvârșirea unei alte infracțiuni.

Așadar, omorul comis în această modalitate normativă, pe latură subiectivă va fi posibil, numai prin forma de vinovăție intenție directă .

e) de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune de omor sau o tentativă la infracțiunea de omor.

Împrejurarea prevăzută la această literă se individualizează prin faptul că făptuitorul se află la a doua faptă care aduce atingere vieții, comisă cu intenție, în modalitatea normativă prevăzută la art. 188 C.P. Ipotezele în care se va reține această circumstanță sunt:

- prima faptă, prin conținutul constitutiv a fost judecată ca infracțiune de omor („...a mai comis o infracțiune de omor”) sau
- prima faptă, prin conținutul constitutiv a fost judecată ca tentativă la infracțiunea de omor („...a mai comis o tentativă la infracțiunea de omor”).

Circumstanța pe care o analizăm este una personală, nu se răsfrânge asupra celorlalți participanți.

f) asupra a două sau mai multor persoane

Elementul material, circumstanțial va fi realizat prin acțiuni sau/și inacțiuni comise în aceeași împrejurare. Pentru a reține această împrejurare este esențial ca numărul de victime să fie de minimum două („asupra a două”) însă, numărul de victime mai mare va fi luat în considerare în procesul de individualizare a pedepsei⁷.

⁵ „...săvârșirea oricăreia dintre faptele pe care legea le pedepsește ca infracțiune consumată sau tentativă, precum și participarea la comiterea acestora în calitate de coautor, instigator sau complice”.

⁶ Dex online, <https://dexonline.ro/definitie/%C3%AEenlesni>

⁷ A se vedea art. 74, alin. 1, lit. c din C.P. cu denumirea marginală „Criteriile generale de individualizare a pedepsei”.

Circumstanța este reală și se va aplica în funcție de condițiile concrete în care s-a comis fapta. Astfel, se răsfrânge asupra participanților în ipotezele în care aceștia au cunoscut-o sau au prevăzut-o.

g) asupra unei femei gravide

În această împrejurare subiectul pasiv este circumstanțiat, prin starea esențială de graviditate. Pentru reținerea acestei împrejurări este important a se investiga, ce cunoștea făptuitorul în raport cu starea victimei. Ipotezele de lucru ar putea fi următoarele:

- făptuitorul cunoștea faptul că femeia este însărcinată, situație în care se va reține circumstanța prevăzută de lege;
- făptuitorul nu cunoștea faptul că femeia este însărcinată, situație în care nu se va reține această circumstanță;
- făptuitorul era în eroare cu privire la starea de graviditate a victimei pentru că își dorea ca aceasta să fie însărcinată, situație în care nu se va reține această împrejurare;
- făptuitorul a greșit victima (și ucide o femeie însărcinată, neștiind că este însărcinată) situație în care nu se va reține această circumstanță.

h) prin cruzimi

Înțelesul noțiunii exprimă bestialitate, ferocitate, brutalitate⁸. Pentru ca această circumstanță să fie reținută la încadrarea juridică este necesar ca:

- făptuitorul să comită fapta cu intenție directă, în sensul să prevadă și să urmărească producerea de suferințe fizice și psihice prelungite victimei;
- făptuitorul să folosească mijloace apte de a produce suferințe sau/și leziuni iar prin metodele aplicate, anterior/concomitent/ulterior săvârșirii acțiunilor sau/și inacțiunilor să rezulte uciderea;
- urmele lăsate la fața locului să provoace sentimente de groază persoanelor care descoperă fapta, care prin diferite mijloace află date despre împrejurările concrete în care s-a comis fapta.

1.3. Uciderea la cererea victimei

Infracțiunea de „*Ucidere la cererea victimei*” este prevăzută în articolul 190 din Codul penal al României (C.P.) și este cuprinsă în titlul I cu denumirea „Infracțiuni contra persoanei”, capitolul I „Infracțiuni contra vieții”. Aceasta infracțiune are numai variantă tip.

⁸ <https://dexonline.ro/definitie/cruzime>